

WWW.FREEBOOKS.AM

WWW.FREEBOOKS.AM

www.freebooks.am

WWW.FREEBOOKS.AM

WWW.FREEBOOKS.AM

WWW.FREEBOOKS.AM

WWW.FREEBOOKS.AM

WWW.FREEBOOKS.AM

freebooks

www.freebooks.am

www.freebooks.am

lib.am

WWW.FREEBOOKS.AM | freebooks@rambler.ru

ՀԱՅԿԱՆ
ԸՆԴ
ՀԱՍՏԻՍՈՒԹՅԱՆ

ՄԻՆԱՍ ԱՌԵՏԻՍԵԱՆ

www.freebooks.do.am

www.freebooks.am

ՎՐՁՆԻ ՀԱՅ ՎԱՐՊԵՏՆԵՐ
АРМЯНСКИЕ МАСТЕРА КИСТИ

ՄԻՆԱՍ ԱՎԵՏԻՍՅԱՆ
1928—1975
МИНАС АВЕТИСЯН

ՄԵՍՏՐՈՒԹՅՈՒ ՆԱՅՉԱՄԱՆ ՖՈՆԴ
«ԷՐԵՐՈՒՆԻ» ՀՐԱՏԱՐԱՇՉՈՒԹՅՈՒՆ

1989

АРМЯНСКИЙ ФОНД КУЛЬТУРЫ
ИЗДАТЕЛЬСТВО «ЭРЕБУНИ»

Մինասը մեր նկարչության բարձրագույն աշխարակն էր,
հետոներից տեսանելի ու հետոների բացող:

Լ. ԼՍԿՈՐՅԱՆ

Ստեղծագործողներ կան, որոնց անունները արվեստի պատմությունը հիշում և հիշելու է առանձնահատուկ սիրով: Դրանք ի վերուստ արվեստին կոչված ու արվեստին նվիրաբերված անհատներ են: Ապրելով արարման կարճատև շրջան, նրանք զարմանալի կերպով հաստատում են իրենց ստեղծագործական «ես»-ը, թողնում անզնահատելի ժառանգություն: Այդ կարգի նկարիչ է Մինաս Ավետիսյանը:

Եւ հրաժեշտ տվեց կյանքին քառասունյոթ տարեկան հասակում: Ավարտել է Երևանի գեղարվեստական ուսումնարանը, ապա 1960-ին Լենինգրադի գեղարվեստից ակադեմիան: Հետագա մեկուկես տասնամյակում նա ստեղծեց մոտ հինգ հարյուր փոքր ու մեծ կտավ, գրեթե այդքան էլ գծանկար, քսան մեծաչափ որմնանկար և ձևավորեց տասից ավելի թատերական ներկայացում: Նկարչի ողբերգական մահից երեք տարի առաջ հրդեհի զոհ դարձան արվեստանոցում զանվոդ ամեն ինչ, այդ թվում հարյուրից ավելի ավարտված կտավ:

Մինասը ծնվել ու հասակ է առել Հայաստանի հյուսիսում, լեռնային Ջաջուռ գյուղում: Լողի հետ կապված մարդու առօրյան, գեղջկական պարզ կյանքի հնավանդ սովորույթները, արևի ու լուսի տակ մշտապես փոփոխվող շրջակա լեռների ու դաշտերի պայծառ գույները եղել են նրա ներշնչումների հիմնական ու անփոփոխ աղբյուրը: Ակադեմիայի շրջանավարտ Մինասը հայրենի արվեստում հայտնվեց մի քանի տասնյակ սքանչելի գործերով, արդեն իսկ սեփական դեմքն ունեցող նկարիչ:

Մինասի հայտնությունը առանձնապես ուրախացրեց նրա հոգևոր հորը, «հարազատ հողի արվեստ» ոգեկոչած ծերունազարդ Սարյանին: «Իմ իսկական հետնորդները կլինեն այնպիսի նկարիչներ, որոնց գործերը իրենց արտաքինով նման չեն լինի իմ աշխատանքներին»: Մեկնելով ոչ

թե Սարյանից, այլ այն ակունքից, որից սերել էր Սարյանը, Մինասը ազգային նկարչության մեջ գունային նոր խոսքի ու բովանդակության ավետիս արեց:

Ընկերասեր, բարեսիրտ, բացառիկ հմայքի տեր Մինասը, իր հզոր ու համարձակ տաղանդով մեր կերպարվեստի 1960-ական թթ. նոր վերելքի խորհրդանիշը դարձավ:

Մինասի տարերջը գույնն է, գույների տաք, սուր ընկալումը: «Իմ ծնողները» կտավում ծերունիների տխուր կեցվածքին ու դեմքերի արտահայտությանը ձայնակցում են խորհրդավոր լուսամբ համակված ամայի տարերը: Պատկերը, սակայն, զերծ է տրամագին տրամադրությունից: Կապույտի, դեղինի, կարմիրի հնչեղ գունածավալները իրենց կենսատոջ ուժով միանգամից ներգործում են դիտողի վրա: Լկարիչը ընդհանրացրել է հողի մարդու կերպարը, շեշտել մարդու և բնության անխզելի կապը, հասել հավերժության գաղափարի դրսևորմանը:

Մինասը հաճախ է պատկերել մորը իրենց տան շեմին: Սովորելու տարիներին ամեն անգամ տուն գալիս ու կրկին բաժանվելիս, մայրը դռան առջև կանգնած երկար հեռուել է որդու հեռանալուն: «Ծեմին» նկարների սյուժեն ծնվել է կենդանի տպավորությունից, բայց ներկայի մեջ խոսքած է հավիտենականը՝ գեղջուկ մոր դարավոր կերպարը: Լկարի հուզիչ սյուժեն ստիպում է մտածել ավելին՝ վերապրել և պատերազմի օրերը, վերհիշել հազարավոր որդեկորույս մայրերի: Այս թեման ամեն անգամ լուսնելով կենսալի, երգող գույներով, նկարիչը վերածում է այն բանատեղծական, խոր քնարական ասքի:

Այսպես են ընթերցվում նաև Մինասի գեղանկարչական գործերի զգալի մասը կազմող բնանկարները:

Լկարչի գրեթե բոլոր գործերը կարելի է միավորել «Մեր գյուղը» կամ ավելի ճիշտ «Իմ աշխարհը» խորագրի տակ: Մինասը ճանաչում ու անսահմանորեն սիրում է հարազատ միջավայրը և զարմանալի չէ, որ հազվադեպ է օգտվել նատուրայից: Լիովին վստահելով իր ներդին տեսողությանը նա իր առջև դնում է մեկ կարևոր խնդիր՝ հասնել գեղանկարչական կերպարայնության: Կտավների կոլորիտային բազմազանության ու ձևերի պլաստիկական արտահայտչականության մեջ կարելի է տեսնել հայրենի բնաշխարհը իր մեջ կրող նկարիչ-բանաստեղծին, որին, ասես բնությունը ծնել է, որպեսզի նրա միջոցով տեսնի իրեն հմայլի իրենով՝ Մինասով արարված իր նոր գեղեցկությամբ:

Սուաշին գործերի համեմատությամբ, նկարչի վերջին կտավների գեղանկարային մակերեսները հարուստ են, հազեցած ու զգայաթորթի: Այստեղ, իրենց ուրույն արտացոլումն են գտել արևի տակ խանձված ժայռե-

րի ու խաչքարերի մամուտ, թավաացած, հավիտենության խորհուրդ կրող մակերեսները: Զառ ճանաչելով իր երկիրը և հաճախ շրջագայելով դեպի հիմնավորց հուշարձանները, Մինասը ներշնչվում էր նորովի, առավել իմաստնացած էր տեսնում իր կտավների գունային մակերեսները:

Եթե հայրենի աշխարհի հանդեպ Մինասի տածած սերը, իր ընդհանուր ջնարական խորքով հնչում է իբրև հիմնական բովանդակություն, ապա նրա ստեղծագործության բուն արժեքը բացահայտվում է բացառիկ ինքնատիպությամբ: Մինասի ինքնատիպությունը որքան եզակի է, նույնքանով՝ ավանդական: Նրա արվեստի արմատները սկիզբ են առնում միջնադարյան մանրանկարչությունից ու ժողովրդական արվեստից:

Մինասի խիստ արդիական արվեստը հայկական գեղանկարչության զարգացմանը ամենից ավելի բնորոշ՝ մարդու և բնության անմիջական կապից ծնված, առողջ, կենսասիրական գծի արտահայտություններից է: Սարյանի մոտ, օրինակ, գույնը լուսակրող է, ենթակա արևի լույսին և նպատակամղված հավերժության գաղափարին: Մինասի մոտ գույնն ունի հուզական, կրքոտ, դրամատիկ, երբեմն միջև ողբերգության հասնող հնչողություն: Այդ դրամատիզմը ենթագիտակցական է, բխում է ժամանակից, մեր օրերի մարդու տագնապներից, մտահոգություններից, իրականության ցավսիրտ ընկալումից:

Մինասի գեղանկարային լեզվի արդիականությունը (և դա ոչ միայն հայ արվեստում) արտահայտվում է գույնի հնչողական ուժի ու արժեքի նոր ըմբռնմամբ, կտավի վրա գերլարված մթնոլորտի ստեղծմամբ: Այնպես, որ Կենտրոնական պահեստի ծովն առավել խոր ու հզոր է ներշնչում: Այդպես են ներգործում և Մինասի կտավները, հուզառատ, իրենց նրանգաշարով ու կենսահաստատ իրենց ներքին բովանդակությամբ ու ոգով:

Գեղանկարիչ Մինասը ոչ պակաս հաշտությամբ հանդես եկավ կերպարվեստի այլ բնագավառներում: Տեխնիկական տարբեր միջոցներով կատարված (մատիտ, ածուխ, պաստել, տուշ, Ֆլումաստեր) գրաֆիկական աշխատանքների բնորոշ գիծը նրանց կենդանությունն ու հուզական մղվածությունն է: Առանց խախտելու իրերի բնական ձևերն ու առանց ճիգի, գյուղական տնայների ու ցանկապատերի քարաշարը հիշեցնող անպատշաճ ույն, հատակ գծերի հյուսվածքով նկարիչը հասնում է զարմանալի արտահայտչականության: Ահա, օրինակ, «Ճամփորդը»: Հարազատ վայրերով քալողը ինքը՝ նկարիչն է: Ամբողջ մարմնով լարված է նա, հուզախոով: Երբեք այս վիճակը արտահայտված է հայացքի, ուսերի, ձեռքերի ու կեցվածքի էքսպրեսիվ գծանկարի միջոցով: Հայրենի գյուղին նվիրված Մինասի բազմաթիվ գրաֆիկական գործերը, այդ թվում մորը պատկերող նկարների շարքը, հագեցած են անսահման սիրով ու կարոտի զգացումով:

Մինասը թատրոն մուտք գործեց միանգամից ու միանգամից արժանացավ լայն ճանաչման: Բնի տարածքը նա տեսնում էր իրն հսկայական կտավ, ուր տեղափոխում էր իր գունային աշխարհը: Սյուժեի ու երաժշտության ոգուց բխած սքանչելի բեմական կոմպոզիցիաներով ու գունա-լուսային ինքնատիպ «պատկերներ»-ով նա թարմ շունչ բերեց հայկական բեմանկարչությանը և մեծապես նպաստեց նրա զարգացմանը: Նկարչի ձևավորած ներկայացումներից Ռավելի «Բոլերո»-ն, Է. Լովիանցիսյանի «Անտունի»-ն, Ալ. Սպենդիարյանի «Ալմաստ»-ը ու այդ ասպարեզում նրա գլուխ-գործոցը հանդիսացող Ա. Խաչատրյանի «Գայանե»-ն Երևանի օպերային թատրոնում առ այսօր շարունակում են հիացնել հանդիսականներին:

Մինասի տեղծագործության սակավ հայտնի, քայքայ նշանակալի մի ճյուղը որմնանկարչությունն է: Լենինականի և Երևանի հասարակական վայրերում տեմպերայով կատարած նրա որմնանկարների ընդհանուր տարածությունը կազմում է հինգ հարյուր քառակուսի մետր: Հսկա պատերի վրա Մինասն աշխատում էր զարմանալի արագությամբ ու թեթևությամբ: Թերևս ոչ մի տեղ նրա արվեստի քնարականությունը այնքան թափանցիկ ու լուսավոր չէ, որքան այստեղ: Այդ գործերից ասես հնչում են Մինասի երջանիկ ու ամենախաղաղ օրերի դողանջները: Որմնանկարների հիմնական թեման դարձյալ նկարչի մանկության հիշատակներն են: Ժողովրդի անցյալն ու ներկան պատկերված են այստեղ ձևի և բովանդակության միամույլ ներդաշնակությամբ: Այնքան ջերմ ու հուզիչ է, օրինակ, «Լայստան» որմնանկարի ազգային շնչով տոգորված գունային մթնոլորտը, որ թվում է թե երգես լսում, կոմիտասյան երգ...

Հայրենիքի ու նրա մշակույթի պատմության անբաժան մասը լինելու գիտակցությունը և հպարտությունը կրող Մինասը ապրեց նրա հարատևման ոգու խորհուրդը: Իրն արվեստագետ, ի սկզբանե այդ խորհրդի ուրույն կերտմանն էր կոչված Մինասը: Եվ դա նրա երջանկությունն էր:

ՀԱՆԵՆ ԽԱՇԱՏՅԱՆ

Зимний день, 1974
Армянская деревня.

- I. ԻԼԻՆՍԻՆՍԿԱՅԻՆ. 1970, կտավ, յուղաներկ 45×55 -
ժամանակից արվեստի թանգարան, Երևան
 - II. ՋԱՉՈՒՌ. 1960, կտավ, յուղաներկ 75×100
ժամանակից արվեստի թանգարան, Երևան
 - III. ԼԱԿՍԵ ԵՆ ՌՈՒՆՄ. 1972, կտավ, յուղաներկ 165×165
ժամանակից արվեստի թանգարան, Երևան
 - IV. ՎԱՐՈՅԵ ԳԵՎՈՐԳԸ. 1970, կտավ, յուղաներկ 125×100
Մ. Ավետիսյանի թանգարան, Ջաջուր
 - V. ԿՐԸ ՃՐԳԳԻ. 1963, կտավ, յուղաներկ 120×140
Մ. Ավետիսյանի թանգարան, Ջաջուր
 - VI. ԶՎԱՐՑ ԹԱՅԵՅԱՆԻ ԴՄԻՍԿԱՐԸ. 1973, կտավ, յուղաներկ 60×40
Լ. Ռաչյանի հավաքածու, Քասաբ
 - VII. ԵՇՄԻՆ. 1967, կտավ, յուղաներկ 150×150
ժամանակից արվեստի թանգարան, Երևան
 - VIII. ԼԱՅՑԱՍԱՆ (դրմաներթ) - սեմանթա 500×600
Կաթանդարյանի զրույց Մշակույթի տան ճեմարան
 - IX. ՎԱՍՈՒՐԶ ԼԵՆԻՆԱԿՆԵՆՈՒՄ. 1974, կտավ, յուղաներկ 80×80
Մասնավոր հավաքածու, Քեյրուք
 - X. ՅԵԱԿ. 1974, կտավ, յուղաներկ 100×90
ժամանակից արվեստի թանգարան, Երևան
 - XI. ՌՄ ԵՆՈՂՆԵՐԸ. 1962, կտավ, յուղաներկ 140×100
ժամանակից արվեստի թանգարան, Երևան
 - XII. ԵՐԵՎԱՆ ԳՅՈՒՂՈՒՄ. 1974, կտավ, յուղաներկ 100×100
Մասնավոր հավաքածու, Երևան
 - XIII. ՄՊԱՍՈՒՄ. 1975, կտավ, յուղաներկ 150×110
ժամանակից արվեստի թանգարան, Երևան
 - XIV. ՔԱՆԱԿԱՐ. ԼԵՆԻՆԱԿԱՆ. 1974, կտավ, յուղաներկ 70×70
Մասնավոր հավաքածու, Քեյրուք
 - XV. ԼՐԾՅԴՈՒԹՅՈՒՆ. 1973, կտավ, յուղաներկ 100×120
Լալաբաճյանի պատկերասրահ, Երևան
- Շապուհի վրա՝ ԳՅՈՒՂՈՒՄ. 1974, կտավ, յուղաներկ 120×100
Մասնավոր հավաքածու, Քեյրուք
- ԱՆԼԱՆՑԻՆ ԱՎԵՐՍԻՑ (հատված). 1972, կտավ, յուղաներկ 90×90
Ը. Ռաչյանի հավաքածու, Երևան

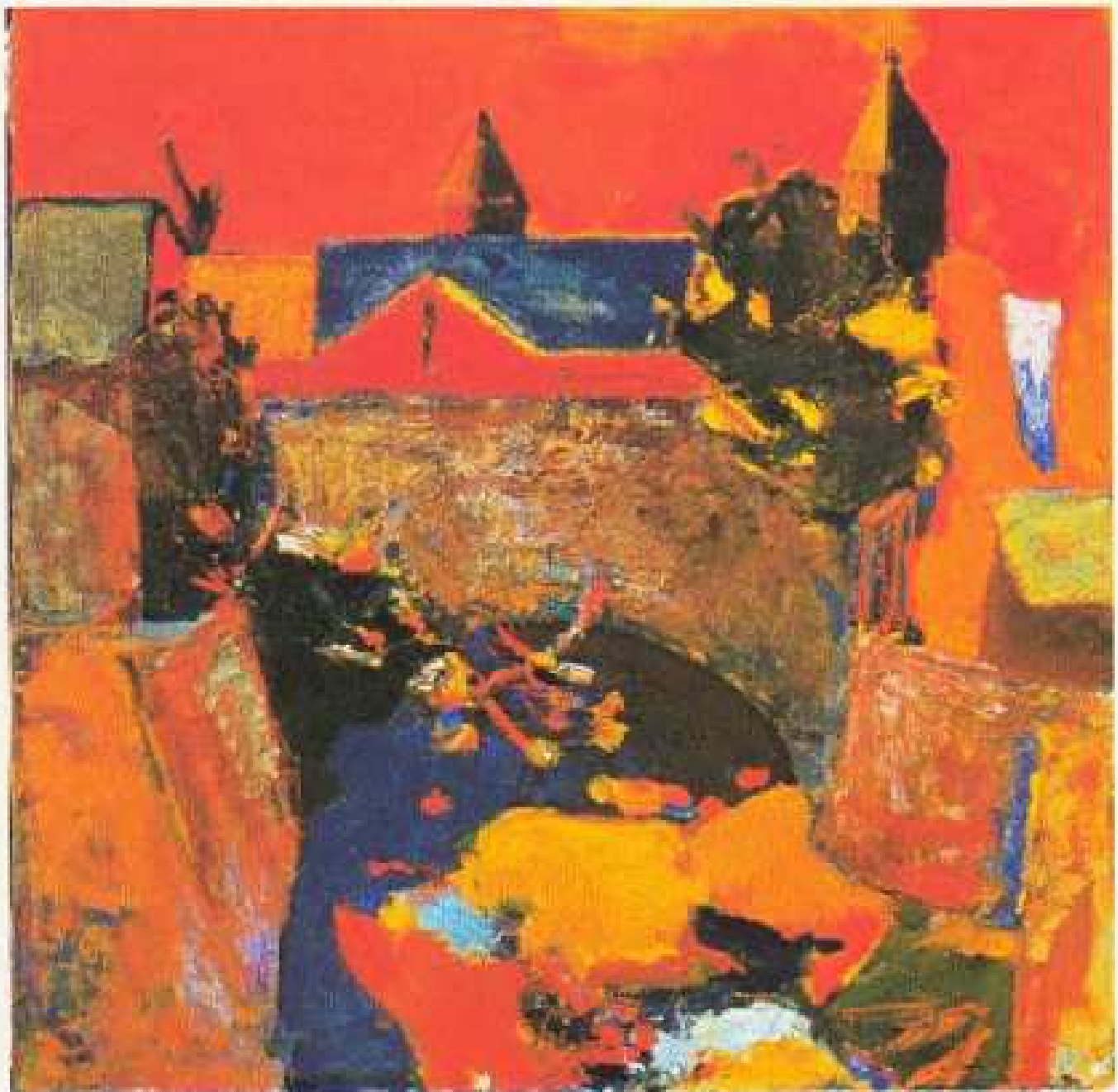

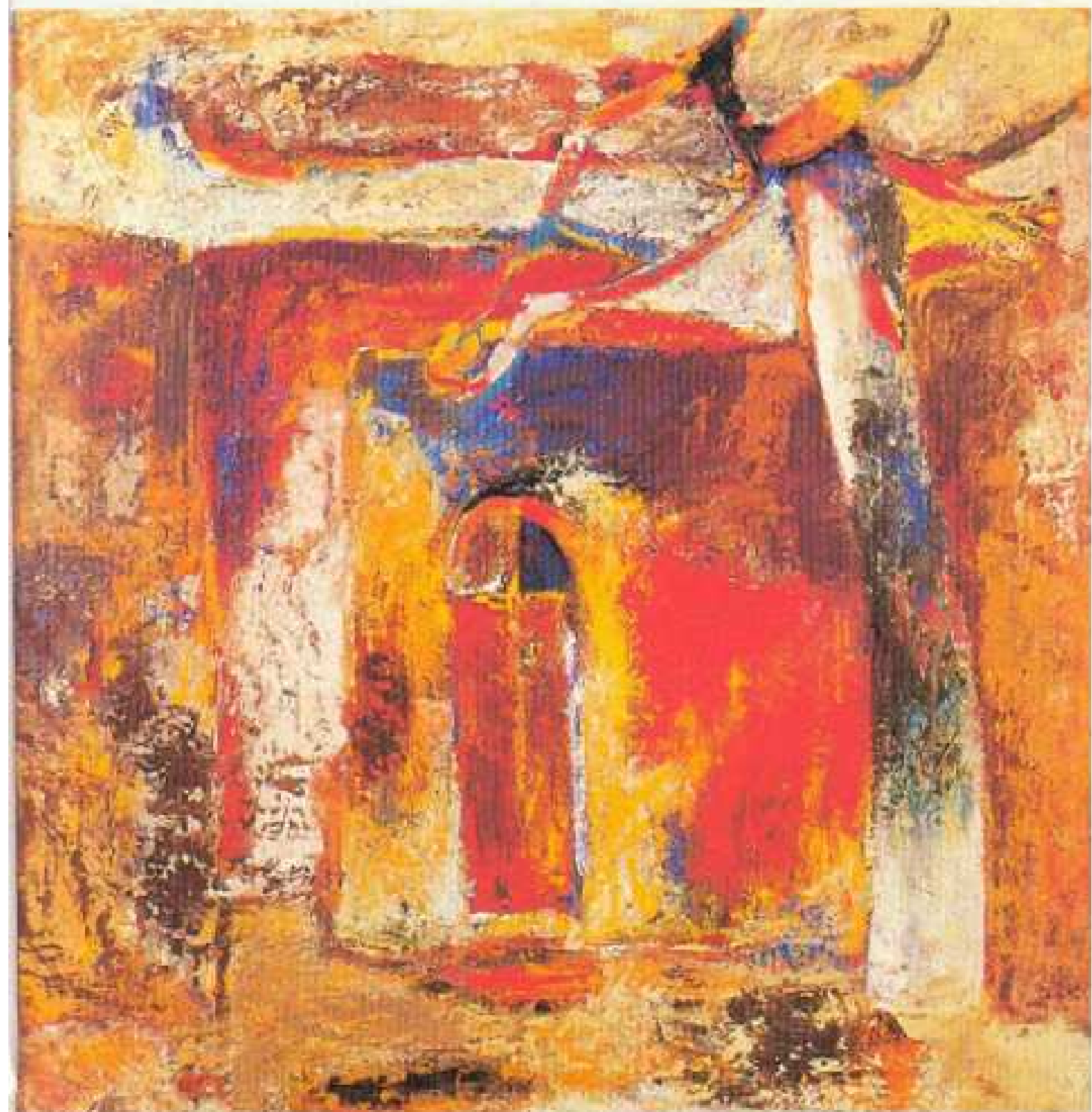

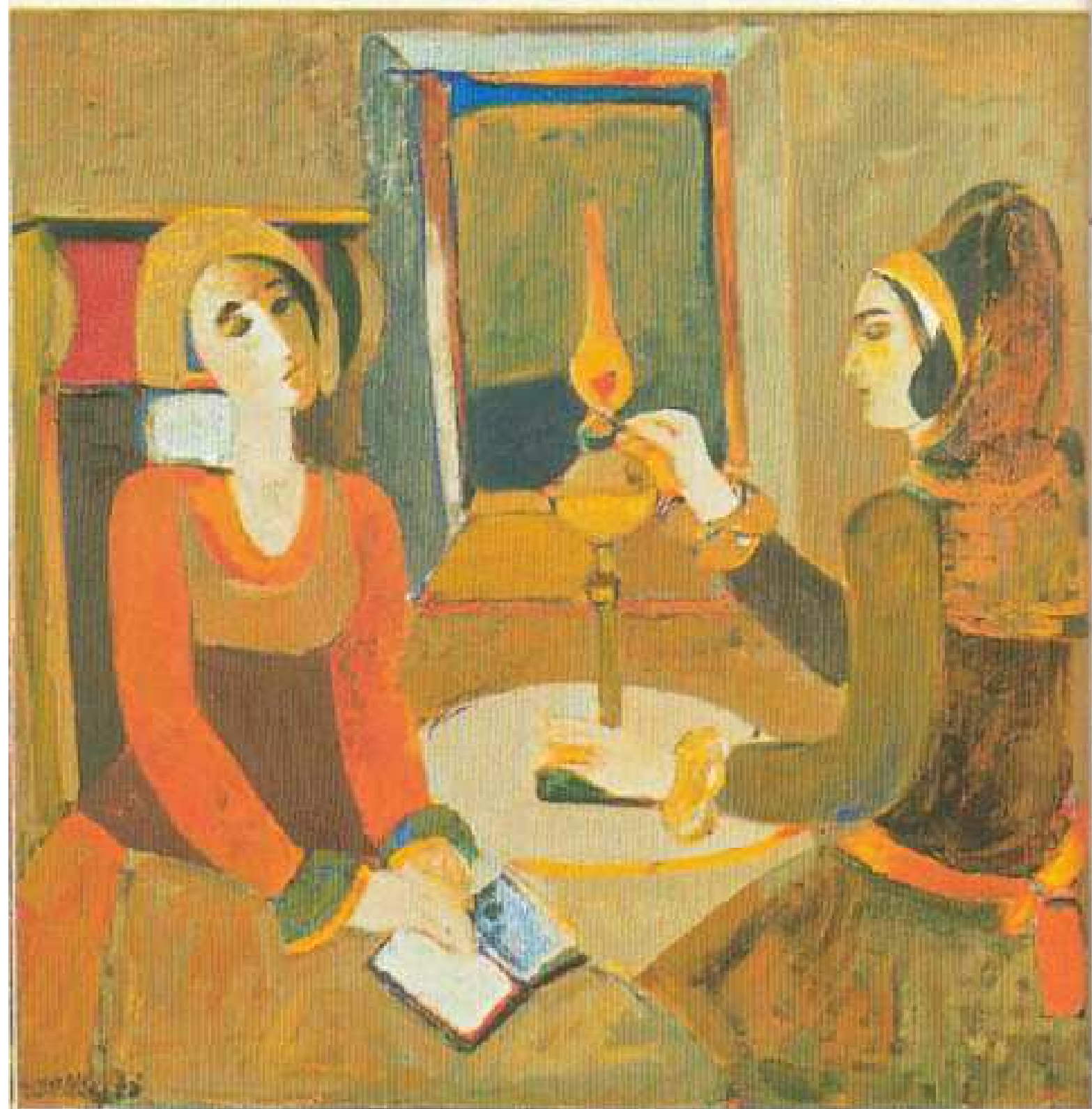

Минас—одна из высочайших вершин нашей современной живописи, видная издали и открывающая новые дали.

А. АКОПЯН

Есть художники, чьи имена произносятся и будут произноситься с особой любовью. Это люди, созданные для искусства и без остатка посвятившие себя искусству. За недолгий срок, отпущенный им жизнью, они удивительным образом утверждают свое творческое «я» и оставляют поистине замечательное наследие. Именно такое Минас Аветисян.

Он ушел из жизни сорока семи лет. Окончил Ереванское художественное училище, а затем, в 1960-м, Ленинградскую академию художеств. За почти десятилетия после этого он создал около пятисот больших и малых полотен, почти столько же рисунков, двадцать крупных фресок и оформил более десятка театральных постановок. За три года до его трагической смерти пожар, случившийся в мастерской, уничтожил все находившиеся там работы, в том числе свыше ста законченных картин.

Минас родился и вырос на севере Армении, в горной деревне Джаджур. Ненсыкаемым истоком его творчества оставались буднично-накрепко связанного с землей человека, древние традиции немудреной крестьянской жизни, непрестанно меняющиеся под солнцем краски окрестных гор и полей. Окончив академию, Минас вернулся на родину сложившимся оригинальным художником с несколькими десятками превосходных полотен.

Больше других радовался появлению Минаса его духовный отец, старейшина армянского искусства Мартiros Сарьян. «Подлинными монахи последователями,— говорил он,— станут художники, чьи картины внешне не будут подходить на мои работы». Не

Г. Дзарриг и
С. М. Сарьяном

подражая Серьгану, а обратившись к истокам, которые питали его творчество, Минас и сказал в отечественной живописи новое яркое слово.

Дружелюбный, доброжелательный, на редкость обаятельный человек, наделенный могучим и сильным талантом, Минас стал символом нового подъема нашего изобразительного искусства в 60-е годы.

Стихия Минаса — цвет, яркое, острое восприятие красок. На картине «Мои родители» печальным лицам и понурым фигурам стариков вторят охваченные туманом безмолвием пустынные горы. Однако по своему настроению это полотно вовсе не тоскливо. Яркие массы синего, желтого и красного энергично воздействуют на зрителя. Обобщая образ людей земли и подчеркивая их неразрывную связь с природой, художник раскрывает здесь тем самым идею вечности.

Минас любил изображать мать на пороге родного дома. Всякий раз, когда он в студенческие годы уезжал после каникул в Ленинград, мать, стоя у дверей, долго провожала его взглядом. Сюжет картины «У порога» рожден живыми впечатлениями, но в сиюминутном сконцентрированно здесь непреходящее — извечный образ матери-крестьянки. Картина заставляет мысленно пережить дни войны, вспомнить о матерях, лишившихся сыновей. Воплощая эту тему через гармонию живых, поющих красок, художник преобразует ее в полное поэзии лирическое сказание.

Так же прочитываются и пейзажи Минаса, составляющие значительную часть его живописного наследия.

Почти все работы художника можно объединить общим заголовком — «Моя деревня» или, вернее, «Мой мир». Минас любил и великолепно знал родной край и не случайно очень редко писал с натуры. Полностью полагаясь на свое внутреннее видение, он ставил перед собой одну задачу — достичь живописной образности. В удивительном разнообразии колорита и пластических форм виден поэт, вобравший в свою душу природу, которая словно для того и породила его, чтобы, глядя на себя его глазами, любоваться собою, своей новой, сотворенной Минасом красотой.

По своей живописной фактуре последние полотна художника наиболее богаты и насыщены. Они напоминают поверхности опаленных солнцем скал и замшелые, словно заключившие в се-

бе загадку вечности хачкары. Минас много ездил по Армении, его вдохновляли памятники нашего древнего зодчества, во многом определяя его стремление по-новому, умудренно решать поверхность полотен.

Если в общем лирическом контексте творчества Минаса любовь к родине выступает как основное содержание, то главная его ценность определяется редкостным своеобразием, сколь неповторимо исключительным по своей сути, столь и традиционным. Корни его искусства берут начало в народном искусстве и средневековой армянской миниатюре.

Живопись Минаса — одно из выражений более всего присущего армянскому изобразительному искусству естественного, здорового, жизнелюбивого направления, которое зиждется на непосредственной связи человека и природы. К примеру, у Сарьяна цвет светоносен, подчинен солнечному свету и стремится выразить идею вечности. А у Минаса цвет обладает взволнованным, страстным, подчас трагическим звучанием. Этот драматизм подсознателен, он порожден тревогами и заботами человека наших дней, близко к сердцу принимающего все, что происходит в мире.

Минас по-новому оценил выразительные возможности и значение цвета и создал на своих полотнах сверто напряженную атмосферу — в этом и заключается современность его языка, этим определяется его вклад в армянскую (и не только армянскую) живопись. Подобно глубокому потрясению, какое вызывает у человека штормовое море, воздействуют на нас картины Минаса с их взволнованной палитрой и могучим жизнеутверждающим духом.

Минас прежде всего живописец, но не менее успешно он выступал и в других жанрах изобразительного искусства. Его рисунки, выполненные в различной технике (карандаш, уголь, пастель, тушь, фломастер), пронизаны жизненностью и эмоциональностью. Но искания естественных форм предметов, легки, простейшими, как кладка деревянных или каменных изгородей, средствами — переплетением четких незамысловатых линий — художник достигает удивительной выразительности. Вот, к примеру, рисунок «Путник». Его герой — сам художник, чья фигура напряжена и выдает душевное смятение. Это внутреннее состояние создано экспрессивной взглядом и движением. Множество графических работ Минаса,

Эшдрюнд, 1974
Путник.

посвященных родной деревне, в том числе серия рисунков с изображением матери, проникнута неподдельной любовью и грустью.

Придя в театр, Минас сразу же добился широкого признания. На сценическое пространство художник смотрел как на огромное полотно, куда он и переносил свой красочный мир. Своими великолепными сценическими композициями и оригинальными цвето-световыми «картинами», навеянными духом музыки и сюжетом, Минас внес свежую струю в армянскую театральную инновацию и сыграл неоценимую роль в ее развитии. Оформление им спектакля «Болеро» Равера, «Антун» Э. Оганесяна, «Алмаз» А. Спендаряна и его высшее достижение в театре «Гаянэ» А. Хачатуряна — и ныне вызывают восхищение.

Стенопись — малоизвестная, но значительная часть наследия Минаса. Общая площадь его фресок, выполненных темперой в общественных местах Еревана и Ленинакана, составляет пятьсот квадратных метров. Расписывая огромные стены, он работал очень быстро и без видимых усилий. Нигде, пожалуй, яркость его искусства не проявлялась с такой пронзительной силой, как здесь. От этих работ веет дыханием самых тихих, самых счастливых его дней. Главная тема Минасовых фресок — воспоминания о детстве. Прошлое и настоящее народа изображены здесь с гармонической сплнностью формы и содержания. Скажем, фреска «Армения» исполнена такой теплоты и взволнованности, ее цветовая атмосфера так проникнута национальным духом, что подле нее чудится, будто ты слушаешь песню, народную комитасовскую песню.

Минас с гордостью осознавал свою сопричастность к истории народа, свой вклад в его культуру. Как художник он был изначально призван по-своему воплотить духовную суть родной земли. И в этом его счастье.

ШАЭН ХАЧАТРЯН

- I. АВЕГОПОРԵՏ, 1970. Холст, масло 45X65
Музей современного искусства Армении, Ереван
- II. ДЖАДЖУР, 1960. Холст, масло 75X100
Музей современного искусства Армении, Ереван
- III. ГԵՄՄԱ ԼԱՎԱՇ, 1977. Холст, масло 165X165
Музей современного искусства Армении, Ереван
- IV. ԿԱՄԵՆԻՑԻ ԳԵՎՈՐԿ, 1970. Холст, масло 125X100
Музей М. Аветисяна, Дзяджур
- V. ЖЕНЩИНА С СВЕТИЛЬНИКОМ, 1969. Холст, масло 120X140
Музей М. Аветисяна, Дзяджур
- VI. ПОРТРЕТ ЭВАРТ ТАЦИЯНИ, 1973. Холст, масло 80X45
Собрание Г. Ташчяна, Бостон
- VII. У ПОРОГА, 1967. Холст, масло 150X150
Музей современного искусства Армении, Ереван
- VIII. АРМЕНИЯ (фреска), 1973. темпера 500X800
Вестибюль Дома культуры села Ваграмаберд
- IX. МОСТ В ЛЕНИНАКАНЕ, 1974. Холст, масло 80X60
Частное собрание, Бейрут
- X. ДОМНИК, 1974. Холст, масло 100X95
Музей современного искусства Армении, Ереван
- XI. МОИ РОДИТЕЛИ, 1962. Холст, масло 140X100
Музей современного искусства Армении, Ереван
- XII. ВЕНЕР В ДЕРЕВНЕ, 1974. Холст, масло 100X100
Частное собрание, Ереван
- XIII. ОЖИДАНИЕ, 1975. Холст, масло 150X110
Музей современного искусства Армении, Ереван
- XIV. ПЕЙЗАЖ, ЛЕНИНАКАН, 1974. Холст, масло 70X70
Частное собрание, Бейрут
- XV. ВОСПОМИНАНИЕ, 1971. Холст, масло 100X120
Гос. картинная галерея Армении, Ереван

На обложке:

В ДЕРЕВНЕ, 1974. Холст, масло 120X100
Частное собрание, Бейрут

ОСЕННЕЕ МГНОВЕНИЕ (фрагмент), 1972. Холст, масло 90X90
Собрание Ц. Ханагяна, Ереван

Մանկագիրք բաժանիչ՝ Ե. ՄԱՐԿՐԻՅԱՆ
Եզրիչ՝ Վ. ԹԱՆՆՎՈՅԱՆ
«Երբուհի» հրատարակչության տնօրեն՝ Վ. ԿՅՐԱԳՆՈՅԱՆ

Րեдактор արևի Ս. Խաչատրյան
Խմբագրիչ Վ. Կարամյան
Դրատարակչության տնօրեն Վ. Կարամյան

«ԿՆՆՆ» հայ գրականության շարժի տնօրենը տպագրած է
Երևանի Հայերեն Մանկագրքի տնօրենի պաշտոնակատարության
(Երևան-Ե, Տեղան, 91)

Գրական գրադարանների համար, որոնց մասին է հիշատակվում
որոշ գրադարաններում, Արևմտյան հայկական ֆոնդը շնորհակալություն է
հայտնում «Երբուհի» հրատարակչությանը:

Տեքստ ալբոմներից «Արևմտյան մասերի մանկագրքի» տպագրումը
Երևանում քիմիագրաֆիկայի մ. Առաքելյանի (Երևան-Ե,
ուլ. Թերեզ, 91)։

Զե անվճար արտադրություն, բեռնարկները տպագրվում են Ֆինլանդիայում,
Արևմտյան ֆոնդը կուլտուրայի համարում է արևմտյան հայկական ֆոնդի
«Երբուհի»։

Հարգելի զեքստեր, «ԿՆՆՆ» հայ գրականության շարժի մասնակցի
(տպագրողների արժեքը է 2 արժեք)։ Դուք մեր ցանկերը կարող
Արևմտյան հայկական ֆոնդի հայրենասիրտ մանկագրքերին:

Մասնավոր գնատեր, գնում է ալբոմները «Արևմտյան մասերի մանկագրքի»
մանկագրքի (մեկը արժեքով է 2 ռուբլի)։ Կուլտուրայի համարում է արևմտյան
հայկական ֆոնդի կուլտուրայի համարում է արևմտյան հայկական ֆոնդի

MASTERS OF
ARMENIAN
PAINTING

MINAS AVETISSIAN

